

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest numero 15 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 2^a, botiga
Teléfono núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,70.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Ciutadans. voteu l'Estatut!

INTENCIONS

PANORAMA TRISTÍSSIM

Es el que ofereix la República en els seus primers tres mesos i mig de vida. Cal dir-ho francament, noblement, dignament, sense por als epítets de derrotista, d'antipatriota que puguin llençar-nos en cara aquests quatre senyors que s'han fet amos del poder i reparteixen entre els seus amics— que no són precisament els amics de la República— els diners i els honors de la nació.

Que callin els hipòcrites, els oportunistes, els del bon sentit i la cara gruixuda. Jo em puc permetre el luxe de cridar, d'expressar lliurement, públicament, tot el que penso, perquè no vull diners ni honors. Els pocs que tinc — d'honors, perquè de diners no en tenim, els que treballem, sinó els que fan treballar—, me'ls he guanyat jo i no haig d'anar a pidolar-los a la República.

Em dol, però, que els homes de la República actúin d'una manera tan llastimosa, o més llastimosa, com els de la monarquia; em dol veure'ls amb les mateixes concupiscències, amb les mateixes vanitats; em dol que es moguin únicament per apetits baixament materials; em dol la seva poca, o nulla, discreció; em dol la seva ineptitud, la seva incultura, la seva barroeria; em dol veure'ls tan amics de tecs, xales, homenatges i altres moixigangues en un moment tràgic que el poble mor de fam i d'angúnia.

Em dol que hagin oblidat tan aviat les seves promences— tres mesos i mig, senyors!— i hagi esdevingut un negoci el seu ideal.

No dic pas tot això per adular el poble. Jo mai no he adulat ningú; jo puc viure sense aquesta arma vil de l'adulació. Però em dol veure que el poble, avui, amb República, estigui en condicions tan lamentables com quan la monarquia. Menys oratòria, menys retòrica, menys tecs, homenatges i moixigangues, i més amor al poble, més dignitat, més honestat!

Aquesta República no és la que esperàvem. Aquesta República fa massa pudor de burges i de capellà. Aquesta República, tèrbola i mesquina, és, per als bons republicans, un espectacle trist, miserable, vergonyós.

Es clar que entre els nostres dirigents n'hi ha d'intel·ligents, de dignes, d'honrats. Es clar que hi ha excepcions; però són po-

—Una seuyora ha portat aquesta creu.

— Diga si que les volem de plata, i no de fusta.

Lluís CAPDEVILA

ques. Jo només sé veure'n una: Manuel Azaña, l'únic ministre veritablement republicà, l'únic que ha servit la República amb lucidesa i honorabilitat. Els altres, tots els altres, no haurien fet cap mal paper en una monarquia.

Com podem creure en un socialista com Largo Caballero, més largo que caballero, que ha col·laborat amb la dictadura?

Com podem creure en un Miquel Maura, que és un republicà, no per convicció, sinó per despit, per demanar a la República tots els honors que li havia negat la monarquia? Com podem creure en un home com aquest, que ordena fradament assassinar el poble?

Com podem creure en un Indalecio Prieto, tan enemic abans i ara tan amic dels monopolis? Com pot inspirar-nos confiança una actitud tan sospitosa?

Com podem creure en el republicanisme d'uns homes que primer deixen en llibertat provisional el general Berenguer i després, davant l'enèrgica repulsa del poble, l'envien a un castell on té totes les comoditats i atencions, ell, que no en mereix cap?

Com podem creure en un republicanisme que guarda tots els seus respectes, totes les seves fineses, per a monàrquics com Luca de Tena i Chapaprieta, al qual hom demana — per a més escarni — la col·laboració?

Com podem creure en el republicanisme d'uns homes que encara no han adoptat cap mesura contra els còmplices de la dictadura, contra Martínez Anido, contra Rodríguez de Viqui, contra tots els altres que han sumit el país en el descrèdit?

Jo voldria estar satisfet i orgullós de l'actuació d'aquest primer govern de la República. Però no ho puc estar, no puc enganyar-me ni enganyar els altres. Jo voldria lloar i no queixar-me. Però per això és precis que la República no sigui un règim de favoritisme i reconanació, com ho era la monarquia; és precis que no sigui un negoci.

Seguint com segueix, els avui dirigents seran iguals als republicans burgesos de la França del 1789, que tothom ha oblidat. I es farà precis que actúin uns altres iguals als de 1793, que tothom recorda, que de la República no en feren un negoci ni una fira de vanitats; que ho donaren tot a la República; que quan no els quedà res per a donar-li, li donaren la vida.

El poble té tard

Els que van tips es queixen que els obrers es precipiten i volen millorar de condició massa de pressa.

Considerem, amics, que és la fam la que empeny els treballadors, i aleshores no trobarem la seva impaciència injustificada.

La fam no espera. I als fills que demanen pa no se'ls pot fer callar amb raons i amb cançons.

Ha estat l'obrer amordassat vuit anys, i en aquest període lúgubre el seu nivell de vida havia baixat d'una manera inversemblable.

S'ha de guanyar el temps perdut. Hem d'avançar el que ens havíem endarrerit.

El poble podria restar quiet i tranquil encara, si veiés que el govern actuava amb energia i anava resolent els problemes que han donat a la Revolució i a la República una significació i un sentit.

Però l'autonomia de Catalunya no és avui més que un somni.

La nacionalització de la terra, un altre somni.

La separació de l'Església de l'Estat no l'han vist encara els nostres ulls, ni la veuran, potser, per ara.

¿I voleu que el poble no perdi els estreps i no es llençi al carrer, com un foll, reivindicant la seva llibertat i el seu pa?

Si a Madrid no haguessin cremat els convents, de l'expulsió de frares i monges ni se'n parlaria ja.

Si els camperols andalusos no en fan una de grossa, no hi hauria Estatut agrari.

I temem que no tindrà mai sobirania Catalunya, si nosaltres no adoptem una actitud energica.

D'un interviu amb Angel Samblancat

Lluís Sàinz de Morales, intel·ligent i agut periodista, ha publicat, a "La Calle", un interviu amb el nostre estimat Angel Samblancat.

A Angel Samblancat no cal que us el presentem. Tots el coneixeu bé prou, per haver-lo llegit en aquestes pàgines. És un escriptor valent que mai no ha claudicat, un dels homes que més feina, i més bona, faran al Congrés.

Quan el periodista pregunta al nostre amic quina serà la seva actuació al Congrés, diu Samblancat:

—La menys parlamentària possible. Aspiro a elevar el Congrés a la categoria de safareig... Safareig és un lloc en el qual hom treballa i renta. I ací cal fer una bugada terrible.

I ha dit també:

—L'Esquerra de Catalunya fóra admirable si la majoria dels seus prohoms, que meixen qualsevol càrrec, no n'acaparessin mitja dotzena cada un.

Cosa en la qual estem absolutament d'acord i que ens sembla del tot immoral.

Panorames

LES CORTS CONSTITUENTS

14 de juliol. Diada històrica en què s'inicia el procés de renovació ample, comprensiu, autoritzat. El poble ja té un lloc en l'elaboració del seu ésser polític, ja ha pres contacte amb la seva llei fonamental, i espera àvidament l'obra de la reunió constituent, per examinar-la i jutjar-la. Aquest poble no ha tingut, fins ara, vida política, perquè existia en forma híbrida un sistema parlamentari subreptic, sense dignitat, sense flexibilitat, sense esma. Un mecanisme antidemocràtic, reproducció d'un decaïment en la capacitat individual i d'una peresa cívica. Fidel reflex de la ineficàcia moral de la majoria, dominada per una ambició insolent i irrespectuosa dels seus governants. Desprestigi de la llei. Entronització de la revolta. Reglamentació de l'omnipotència personal. Regulació del despotisme. Adulteració de la voluntat nacional. I, per tant, dictadura constant, encoberta o descarada, segons les circumstàncies. Tot això, ara, ja no serà—almenys és de creure—possible, perquè queda descartat l'argument de l'existència de una massa ignorant i irreflexiva. Aquell poble que era buit de contingut, insensible, inservible, ha fet una revolució ràpida, terminant, sense necessitat de fets d'armes. No ha vacil·lat en la seva fe inesgotable, perquè ha trobat el sacrifici i l'abnegació d'uns homes, i l'ha sabut modelar. I la modelació d'aquest sacrifici, ha fet que la institució autènticament nacional es trobés en condicions per a conquerir totes les voluntats. La influència popular ha crescut, i s'ha transformat en voluntat sobirana.

Ara es besllumen senyals del canvi, que ja demostra que en els organismes atrofiats s'opera la visió d'uns agents terapèutics capaçs de produir un estat d'organització so-

cial que respongui a les exigències del temps. Creiem nosaltres que els diputats de les primeres Corts de la República, que dimarts passat iniciaren les deliberacions, i que tenen un sentit i una mida de les proporcions de les coses, vigoritzaran el sentiment d'independència en els homes, amb el qual serà possible la col·laboració i la solidaritat, mitjançant el cultiu serè, desapassionat, de tots els valors que constitueixen la seva vida en els diversos aspectes.

Bolívar ja digué profèticament que per mitjà d'aquestes unions, sentades sobre bases sòlides, s'asseguraria la independència i la llibertat dels pobles, possibilitant mútues convivències i dissipant possibles recels. Unicament així, la institució nova tindrà uns termes que faran possible la seva estricta observança.

La constitució ha vingut forçant-la silenciosament el poble, a mida que els seus infortunis prenen caràcters crònics i s'agreuaven progressivament. Així, doncs, pastada en l'ànima col·lectiva del nostre país, la seva obra està perfectament orientada i assegurada, i comprèn dues tasques confoses en un sol objecte: l'una consistent en la destrucció de vells prejudicis per acabar amb insanes influències; l'altra, de reconstrucció, depuració i organització, dotant el país d'adequats organismes que permetin practicar les obligacions i mantenir les institucions de la moderna democràcia. Cal, per aquest motiu, previsió penetrant, acció viva, anticipació de remeis que tallin automàticament i de rel adveniments en vistes a l'omnipotència, i per tant, de descrèdit en els uns i en els altres. Que la tirania que hem patit fins ara, no tingui successió en el demà, cosa impossible si la voluntat popular està en constant exercici. No podem precisar exactament l'abast d'aquest panorama, perquè desconexem la realitat aproximada, i tenim massa recent l'experiència per la qual veïrem la inconnexió existent entre la constitució literària i la seva aplicació real; però estem segurs que tindrà una eficàcia molt apreciable, si hom té en compte que es debatran ara principis constitucionals, i no assumptes que afecten a privilegiades persones, com en temps en què no es tractava de salvar Espanya, sinó el rei, amb tot i córrer el risc que Espanya sucumbís amb un estrèpit sorollós i definitiu.

Louis Madelin diu, en "La Revolution", que els reis havien estat, antany, lluitadors, alliberadors i jutges. Però que quan els monarques no dirigien exèrcits, ni la justícia—la veritable justícia—es feia per la seva boca, quina importància podien tenir? Sota unes ficcions de dret diví i a l'enllà d'aparences d'un despotisme voluntari, l'aliança amb el poble, inevitablement, es trenca, perquè s'ha vulnerat els preceptes pels quals aquest havia de regir-se. Podran haver-hi dictadures d'accident; però com a règims estàtics, definitius, o lleugerament duradors, hem vist com han quedat prou esgotats. Ara iniciem una etapa neta i depurada que cal seguir amb tot interès i passió, per tal que no quedi encogida la República, amb una vida precària i deficient, que no estaria pas d'acord amb el voler col·lectiu. I per assolir una existència digna, no hi ha cap dubte que aquestes Corts tenen obligació de consagrar el pretès

germen de sobirania, dita secessionista, en els casos concrets d'allengir fadigoses càrregues, i de concedir, per dret i en ple exercici de la justícia, extenses autonomies a les nacionalitats que integren la península. Tot això, sens dubte, refermarà la unitat política de la República, desmentint categòricament les suposicions dels homes públics d'antany, perquè aquella està neta de prejudicis, i aquests, per raó de les circumstàncies, no podien donar pas lliure a la gestació de moltes nocions, que ara es troben en els seus millors moments d'expansió.

Estem segurs que aquestes Corts no tindran la fi de les de 1873, perquè ara, amb l'ajut generós del poble, apellar a les armes per a sostenir termes mitjos, és quelcom tan absurd, que la seva sola enunciació resulta una incoherència.

En aquest període constituent, de regeneració i decència—on regirà el programa de Comofort: conciliació de la llibertat i l'ordre autèntic—, cal observar que la reforma no serà còpia de constitucions alienes, ni d'especulacions isolades de cervells més o menys febrilosos. Serà, com deia l'il·lustre colombià Núñez en la seva "Exposició al Consejo de Delegatarios", "un treball de codificació natural i fàcil, del pensament i les aspiracions del poble".

J. M. LLADÓ FIGUERES

Això també és cultura

En pocs dies, a Sant Andreu, la simpàtica barriada treballadora on jo visc, s'han inaugurat tres centres de cultura: un cafè, un bar i una taverna.

Els clericals d'aquests encortons no hauran deixat de comentar el cas, dient:

—Es molt natural. Quan les esglésies cremen i es tanquen i la fe es mustiga, les pianoles es multipliquen i els music-halls floren.

Contestem a l'objecció observant que la República no ha inventat el ball ni el vi, i que hi ha innombrables correligionaris nostres que són abstemis i que no es desdemen, com els capellans, cruspint-se un got del ranci.

L'alcohol no és republicà. I encara que hi hagi molts ciutadans que no criden "visca la República!" més que quan estan embriacs, això demostra que ningú és absolutament vil i està del tot deixat de la mà de Déu.

Els republicans no som secs ni humits. Som partidaris d'usar de tot, sens abusar de res.

Als nostres centres recomanem que no es begui, però d'ací no es passa. Tenim confiança en el seny dels homes, i no coaccionem la llibertat de ningú.

Això fa que respecte a les tavernes no tinguem tampoc preocupacions.

El pitjor defecte d'aquests establiments és que el vi que en ells es ven és dolentíssim, i l'aigua és plena de microbis.

Fora d'això, no creiem que la taverna sigui un lloc d'esbarjo més perillós per l'ànima que la missa.

No està provat que a l'infern hi hagi més clients del taverner que habituals de la parroquia.

A Sant Andreu preferiríem, naturalment, que s'obriessin biblioteques, escoles, Instituts, Museus, centres d'estudis socials, sales de lectura, etc.

Això ho hagués pogut fer el clero, i no ho ha fet. Amb lo que val una campana es podrien comprar tots els clàssics grecs i llatins, antics i moderns, i deixar-los al poble per tal que s'il·lustrés.

Però ni als rics ni als de sotana no els convé que l'obrer hi vegi clar. Per això es troben al moment milers de duros per custòdies i copons, sermons i processons, i no hi ha qui doni els bons dies quan de cultivar els de baix es tracta.

Mentre el panorama amb la República canvia un xic, no fem gaires escarafalls perquè augmenta a la ciutat el número d'establiments de begudes.

La taverna, avui, és la casa del poble i del pobre, l'escola i la Universitat dels que no en coneixen d'altra. Club polític i centre social, hi va a llegir i a discutir, més que a dropejar i a "fer la copa". Molts dels que apaguen allí la set del cos, surten amb l'ànima encesa d'una altra set, la de justícia.

ANGEL SAMBLANCAT

La "Lliga" entorn de l'Estatut

ELS CATALANISTES DE "TOTA LA VIDA"

La justificació que els senyors de la Lliga donen i, l'única arma que tenen per a defensar-se de l'atac que encarna el fet de títular-los de monàrquics sostenidors del tron del darrer Borbón, són les següents raons, si fa o no fa: "El senyor Cambó tenia tantes concomitàncies i tan profunda amistat amb l'ex-rei, que per aquest mitjà volia atènyer l'autonomia de Catalunya; és de l'abast de tothom que nosaltres i ningú més que nosaltres, som els catalanistes de tota la vida".

No vull, ara, parar-me a considerar si el seu monarquisme era la recerca d'ajut per poder continuar indefinidament explotant les vides catalanes amb l'objecte d'anar doblant llurs capitals exorbitants—ja que és sabut que són els "jueus" acaparadors de la Catalunya que tant estimen—o si era per a eternir, en ço referent a autonomia, un rei que, per dèspota, era inextinguible; cosa aquesta última ben poc probable; ni si el llur catalanisme era veritable o bé purament lingüístic. No res d'això per avui; vull solament recordar a aquests "patriotes" que l'oportunitat per palesar el seu catalanisme, afecte a tot ço que vulgui dir una cosa nostra, catalana, la tenen avui, aprovant tots ells, unànimement, l'Estatut que ha de regular la vida social i política del nostre poble; no cal dir quan contents ens posa (!) llur manera de parlar de l'Estatut; llur manera de demostrar-nos, com en són de catalanistes de tota la vida (?); fa bonic de sentir com tracten barroerament—de barra en tenen molta—d'illús i neurastènic i incapacitat el nostre venerable president; fa bonic de veure com sols s'indignen el jorn que veuen llurs riqueses—creuen ells—amenacades; no s'indignen, no, quan els "salomones" del ministeri, creadors i fomentadors de la fòbia anticatalana, malparlen de Catalunya i de tots els anhels que cova; sols rabien quan veuen que llurs tresors trontol·len... rastroers avars!, que per una minsa partícula d'or vendrien llur ànima i tot Catalunya, si convingués! Ells no en volen d'Estatut; al damunt d'ell s'hi han c... (no és novella). Voldrien haver-lo fet ells i que, en conseqüència, sols oferís garanties als rics; no cap, a l'obrer, que és una bèstia de càrrega, un ésser menyspreable...

***

Diuen que les paraules se les emporta el vent. Malgrat això, a voltes el mateix vent ens les torna; i, en fer-les batre novament contra el nostre front, desperten la nostra intel·ligència; la qual, a son torn, posa en acció la nostra memòria; llavors esdevé lo inevitable: segons que les nostres accions hagin estat o no conseqüents a aquelles afirmacions nostres, fetes en moments de més o menys eferescència retòrica (llegeixi's electoral), podem alçar dignament el cap i retar al possible traïdor, o bé l'havem d'abaixar i esperar aquell possible ret del que per sa noblesa hi tingui dret, a retar-nos...

Temo molt, pel que ja es veu i es sent, que llur faisó d'actuar en quant a palesar aquell llur gran i únic catalanisme, els obligui a abaixar aquelles seves testes, tan avessades a mirar l'humil amb menyspreu si, per una paradoxa de la vida, els resta encara, un bri de vergonya.

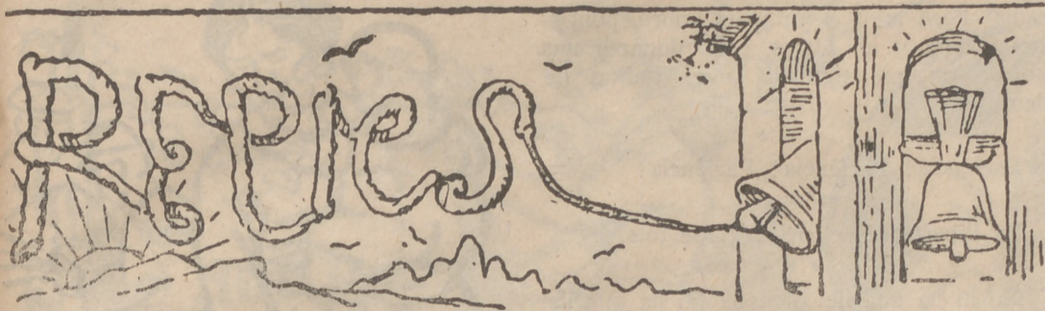
FIDEL BONAFÉ

H. Nadal i Mallol

Es entre nosaltres H. Nadal i Mallol. Gran cor de català, gran intel·ligència posada al servei de Catalunya i de la llibertat.

Des d'Amèrica ha lluitat infatigablement contra el despotisme de la monarquia. No és un català de pega, com tants d'altres: és un català benemèrit, digne de tots els elogis i de tota la nostra admiració.

Benvingut sigui a aquestes terres de Catalunya, per les quals comença a néixer un aire de llibertat.

LERROUX, PRESIDENT...

El senyor Lerroux ha estat nomenat president del Cercle de Belles Arts.

Les Belles Arts, presidides pel senyor Lerroux i Bé; el cas és acaparar càrrecs, com hom aca para actes.

UN MISSATGE

Les entitats catòliques de Barcelona han adreçat un missatge d'adhesió als diputats catòlics basco-navarresos...

El líder dels quals és aquell ja cèlebre canonge apocalíptic, gos de presa del clericalisme base.

¿Es que els catòlics barcelonins han perdut totalment el pudor?

L'ESTATUT

L'Estatut representa la redempció de Catalunya i la penyora més ferma i segura de totes les llibertats individuals.

Sense l'Estatut, no hi haurà mai, a Catalunya, veritable justícia social.

Cal votar i fer votar l'Estatut.

LA VENTAFOSCS D'ESpanyA

Abans era Barcelona; ara és Sevilla.

Els carrers de la Setmana santa, de les sagetes, de les Espanyolades s'han vist regats en sang.

Amb tres pobles com Sevilla, Espanya fóra digna de dir-se republicana. Els altres, per ara, ens hem tornat mesells.

LA CALAMITAT DEL DIA

Es diu Miquel Maura i és ministre de Governació.

EL CONTE DE MAI ACABAR

Es el conte de les responsabilitats.

Aquestes no les demanen perquè ara es troben que d'aquí uns dies els les demanaran a ells.

CAP-I-CUA

El problema espanyol és un problema de cap-i-cua.

D'una part, les "subsistències"; de l'altra, "responsabilitats"; i de l'altra, responsabilitats, per acabar "altra volta en subsistències".

QUI HO TENIA DE DIR

A Francesc Macià tothom el tenia per apolític.

Uns li deien "romàntic"; altres "exaltat". Ara ens resulta que és el polític espanyol que en sap més.

Els altres s'han congriat la desconfiança i alguns Podi del poble, en pocs dies d'actuació.

Francesc Macià serva el respecte de tots els catalans i la confiança de tothom.

Ves qui ho havia de dir.

QUESTIÓ DE PROCEDIMENT

La dictadura deportava els presoners a Mahó Montjuïc, Santa Maria...

El govern actual els deporta a altres indrets. La dictadura clausurava els sindicats.

El govern actual també.

Són "els mateixos collars en diferents gossos".

DE GOTA EN GOTA

Que devem votar l'Estatut tots els homes que aspirem a ésser lliures i dignes.

L'Estatut és una gota de llibertat. D'ací uns anys, podrem demanar-ne una altra gota, i del qual sap, aquell senyor, que ballin minuets i rigodons, els joves martorellencs?

LI HA PASSAT LA FEBRE

Aquesta setmana, Maura (NO!) ha anunciat cap nova matança ni esquarterament. Que ja és dir alguna cosa tractant-se d'un Maura (NO!).

Tots els exemples ens tenen de venir de l'estranger.

JA HO DEIEM NOSALTRES

Menéndez Pidal ha dit que "Nada de Automonías a chorro suelto".

Ja ho deíem nosaltres, senyor Menéndez: "Una vegada era un rei, que cagava de gota en gota..."

LA MAROR PUJA

De 1.063 Ajuntaments catalans, 800 ja han votat l'Estatut de Catalunya.

La maror puja; a certs senyors l'aigua ja els deu mullar els calçotets.

UN CARNER, BASTANT "CARNERO"

El senyor Carner, diputat provincial, ha criticat la gesta noble de Francesc Macià en oposar-se a una repressió sagnant contra el poble.

Hòm diu que l'avi, posant-li la mà a l'espatlla, li va dir:

"—No sea osté así, señor Carnero..."

EL VOT FEMENÍ

Ara resulta que les dones volen votar l'Estatut.

Nosaltres trobem que fan força bé.

Així ens seran més simpàtiques, i de passada més útils.

ANEM PROSPERANT

El problema dels "sin trabajo" va prosperant. Ara ja dormen en les voreres del carrer del Carme esperant l'endemà.

LA NOSTRA POLICIA

Quan tindrem l'Estatut, tindrem, també, la nostra policia. Quan el cos que ha de vetllar per l'ordre sigui nostre, exigirem que el formi gent que conegui el nostre tarannà, que no vegi en un ciutadà un ésser inferior, que no es prengui la justícia pel seu compte, com ha passat — i passa, per vergonya — fins ara.

La policia de Catalunya ha d'ésser gent que sapiga el que és la terra que guarda. No un exercit d'ocupació, amb ganes de matar per guanyar uns galons...

FET I FET, ON HA D'ANAR?

A Vitòria, un vellet de 72 anys, al qual se li comunicà la llibertat després d'una pila d'anys de presó, no volia sortir-ne i al·legà que hi estava molt bé.

On ha d'anar, un home, en aquella edat, després de portar a sobre la taca del certificat de penals? Encara que tinguis ganes de sortir-ne, la vellesa i la misèria li podien exigir el quedar-s'hi. Fet i fet, val més morir allà dins, tancat, que arrossegant-se pels carrers d'una ciutat.

DIPUTATS POBRES

No sabem si mai s'havia donat el cas que alguns diputats. sol·licitessin cobrar a la bestreta les dietes. El que sí sabem és que alguns dels actuals ho han demanat. La qual cosa vol dir que al Congrés hi han anat homes que no tenen cap pesseta i és una nota altament simpàtica.

UN ALCALDE "CHULO"

A Martorell, la republicaníssima vila de Martorell, i que per ésser molt republicana hauria d'ésser immensament catalana, llegim que el seu Alcalde no permetia tocar ni ballar sardanes.

Ho hem llegit i ens resistim a creure-ho. Però, ben lamentablement, és veritat.

Potser vol, aquell senyor, que ballin minuets i rigodons, els joves martorellencs?

LI HA PASSAT LA FEBRE

Aquesta setmana, Maura (NO!) ha anunciat cap nova matança ni esquarterament. Que ja és dir alguna cosa tractant-se d'un Maura (NO!).

ELS "SIN TRABAJO"

Proposem que cada dia es procuri investigar i desxifrar la vida de cada un dels que van a cercar els "bons". Només que s'aclarís la vida d'un cada dia, aviat la cua seria molt més curta. I si bé no en trobarien gaires amb llibretes a la Caixa d'Estalvis, potser deixarien d'anar-hi algunes dotzenes que tenen "pase" permanent a la "torre".

I menjaria qui passa gana, i no els negociants amb la misèria.

Correu de l'Estranger**L'AJUDA A ALEMANYA**

En un període de temps relativament molt breu, les relacions internacionals han sofert un canvi radical. ¿Qui hauria dit, en efecte, l'any 1918, quan la victòria aliada, en aquell moment suprem en el qual totes les passions nacionalistes es desvetllaven; qui hauria dit que les potències victorioses i França en particular, havién d'acudir, pocs anys després, en ajuda de l'Alemanya vençuda?

Pocs, pocs ho haurien previst l'any 1918 o l'any 1919. Avui, l'any 1931, són pocs. en canvi, els que volen oposar-se a la concessió d'una ajuda financiera.

Aquest canvi en l'opinió pública assenyala un progrés considerable. Els pobles i els governs han acabat per comprendre que, entre les nacions, existeix una solidaritat davant la qual no hi ha més remei que inclinar-se.

Aquest fet, però, no és degut pas a la fusió de l'altruisme internacional. Mai, potser, la passió nacionalista no havia estat més forta a Europa. El que ha canviat és, simplement — i és prodigiós —, la comprensió dels veritables interessos nacionals.

Ha canviat, sobretot, aquella vella i perniciosa idea segons la qual un poble tenia la convicció de què com més el seu veí — el seu enemic, ordinàriament — visqués en la indigència, més gran havia d'ésser la seva prosperitat nacional i més esplèndid i segur el seu esdevenir.

¿Qui gosaria a sostenir això avui dia? Alguns reaccionaris francesos, certament, ho sostenen encara. Però fins molts d'ells han de reconèixer ja que la salvació d'Alemanya — curiosa paradoxa — és un interès primordial de França.

Quina lliçó per a aquells nacionalistes orbs per als quals el tractat de Versalles era una veritable traïció dels interessos francesos! La dura lliçó de l'experiència ha moderat en gran part les seves aspiracions imperialistes, i, cosa inesperada, els ha ensenyat que el vencedor també, de vegades, l'obligació — ineludible — d'ajudar el vençut.

EL CAS DEL PROFESSOR MOULIN

Tothom pot recordar encara l'emoció que suscità, ara fa tres mesos, l'empresonament del professor belga Moulin per la policia feixista. Va haver-hi mitings, manifestacions, interpellacions en diverses cambres europees, algunes gestions diplomàtiques...

Després el silenci. Però els amics de Moulin no l'han abandonat, tanmateix. Els lliurepensadors, aquells que, per damunt de tot, defensen les llibertats individuals, no l'han abandonat tampoc.

I la inquietud s'accentua. Una vegada més, el famós tribunal especial ha procedit amb una reserva absoluta. El procés ha de tenir lloc un d'aquests dies. Serà secret també? Hi ha motius per creure-ho i, essent així, l'acusat no tindria, en absolut, cap garantia. Fins ni l'advocat ha aconseguit encara l'autorització d'entrevistar-se amb ell.

En vista d'això, l'emoció entre els esperits liberals és enorme. Cal esperar que el govern belga sabrà prendre, oportunament, les mesures necessàries, per enèrgiques que siguin, i tindrà al seu costat tota l'opinió culta i democràtica d'Europa.

A l'ombra de Jesús

A Hornacho, poblet de Badajoz, hi ha un sacerdot — com en molts altres pobles. — Però no en tots els pobles el sacerdot és com aquest Melardo Velarde.

Aquest sacerdot és un sàtir. I un assassí. Ha intentat violar una noia de disset anys, i en no conseguint-ho, l'ha cremat.

Ens alegrariem que el poble fes el mateix amb ell. I amb els altres que són com ell.

Botons de foc

El ministre de marina, senyor Casares Quiroga, també ha fet figa. El senyor Casares Quiroga també és un republicà dels que avui s'estilen. Es a dir: un republicà gris i apagat, més que sospitós.

I si no, fixeu-vos en la seva actitud lamentable davant la jesuítica Companyia Transatlàntica.

***

L'Empresa "Cinaes" ha nomenat president el general Barrera, tan famós a Barcelona durant els temps de la dictadura.

Es un encert de "Cinaes": un encert al revés.

***

A Martínez Anido — maleïda sigui la seva memòria — li ha sortit un deixeble: Miquel Maura.

I el poble té tanta simpatia al deixeble com al mestre.

***

No podem permetre que hom assassini el poble en nom de la República!

***

No podem permetre que es repeteixi la tràgica tartarinada del govern del senyor Maura a Sevilla.

***

NO VOLEM UN HOME TAN ODIÓS, TAN REPUGNANT COM MIQUEL MAURA!

***

A un "sense feina" que es vengué el bono, li trobaren mil set-cents trenta pessetes.

Comunistes? No, no fem com el nefast senyor Maura: creiem que més aviat són alfonsines.

***

A Calanda, poble de la "provincia" de Terol, uns frares dominics dedicaven a les seues sermons, de pura essència cristiana, a lloar la humilitat i condemnar la riquesa immisericorde i egoista.

I la clericanalla del poble protestà.

A aquests frares dominics de Calanda, tots els nostres respectes.

***

Som molts que sentim una gran admiració literària envers Miquel de Unamuno.

Però si segueix dient tantes bajanades, fins aquesta admiració li perdrem.

***

Un diari anglès ha enviat a Madrid, per a fer informació periodística, a miss Lili Alvarez, famosa tennis woman.

Es que el diari anglès s'ha pres la República "en broma". I és que, per ara, no pot prendre's d'altra manera.

***

El doctor Marañón lloa les actituds polítiques de Miquel Maura, i prologa les obres del carlí Vázquez Mella.

Del carlí mena de republicà és, el doctor Marañón?

***

Diuen que l'ex-rei ha abdicat. Per què?

No calia que es cansés: ja l'havia "abdicat" el poble.

***

Què en farem de Martínez Anido? I de Berenguer? I dels ministres de la Dictadura? I dels que s'enriquieren amb l'Exposició que ara hem de pagar nosaltres?

Volem que la República sapiga castigar els lladres i sapiga castigar els assassins del poble!

***

Català: Si ets un home honrat, intelligent i digne, vota l'Estatut!

***

Menéndez Pidal — que no podia oblidar les atencions que Catalunya tingué —, en despotricar contra l'Estatut, s'ha posat a l'altura de qualsevol Royo Villanova, de qualsevol Luca de Tena.

Aquesta papallona no podrà resistir la nostra flama.

El carnet d'elector

Torna a remenar-se allò del carnet d'elector. I ara que novament es parla d'un document que identifiqüés el qui va a complir el seu deure de ciutadà, no estarà demés que nosaltres hi diguem la nostra.

Volem avençar, primerament, que som partidaris de totes les mides que hom vulgui prendre per tal d'acabar d'una vegada amb les suplantacions, no tan sols amb motiu d'eleccions, sinó en tots els altres caires de la vida ciutadana. A una persona que no vulgui cometre cap acte de menyspreu, no li ha de saber greu que se li exigeixin un o més documents per a justificar la seva personalitat. Es més, a nosaltres, fins i tot ens plau quan ens fan ensenyar algun d'aquests papers que cada anyada canvien de color i que són l'UNICA COSA EXIGIBLE, que en diuen cèdules.

Nosaltres voldríem que, per comptes de la fastigosa cèdula, es posés en pràctica un carnet de ciutadania. Un carnet on hi constessin totes les dades de la persona a nom de qui anés estès. Que no s'hagués de canviar cada any. Que sempre fos el mateix i hom hi anotés les diverses condicions de cadascú: Ofici, estat, domicili, canvis, fills, accions meritòries i fins i tot els processos i citacions que s'hagin tingut. Un veritable document que, en fullejar-lo, fos reflex de la vida de la persona que el porta a sobre. I cada any, per tal de no escapar-se de pagar l'impost, que s'obligués en època determinada a enganxar-hi un segell segons la tarifa que s'establís, o controlar-lo per l'Ajuntament o la Generalitat.

Amb la fotografia, que hauria d'ésser renovada cada cinc anys quan menys, allò fóra un veritable document d'identitat. Hauria d'ésser obligatori per tots els ciutadans d'ambdós sexes, a partir dels 14 o 15 anys. I s'hauria d'exigir com únic paper per a tots els actes, com eleccions, judicis, compres, vendes, presentacions, viatges, canvis de residència, és a dir, a tot arreu on avui ens demanen la cèdula, fe de baptisme, carta de casament, llicència, etc.

El dia que la Generalitat cuidi de les nostres coses amb més amor que no poden fer els governs d'enllà de l'Ebre, aquest Carnet hauria de posar-se en pràctica. Seria un justificant de la condició de ciutadà d'aquest Estat autònom, que amb orgull hauríem de mostrar davant de tots i de tothom.

No cal dir que les tarifes haurien d'ésser d'acord amb els mitjans de vida de cadascú. Avui dia les cèdules són fetes sense solta ni volta, i sols el judici personalíssim d'un empleat més o menys simpàtic us pot afavorir o fer pagar una quantitat exorbitant. Això podria remeiar-se establint una nova tarifa, sota la base que TOTHOM tingués el Carnet d'identitat i que paguessin els que seva carrera, pels seus ingressos, pels medis que tingués de viure.

En vigílies de simplificar la gran màquina administrativa de Catalunya, cal pen-

sar-hi. D'ací quatre dies vindran les noves cèdules, i ja no hi serem a temps. I seria tan grat poder-nos estalviar de portar a les butxaques aquest paperot ridícul i rebregat que ens fa fer el ridícul davant dels forasters!

DOMÈNEC DIUMENGE

Espurnes de la setmana

A votar l'Estatut, amics!

***

Aquesta elecció és la més important de l'any!

***

No volem repressions, però tampoc volem desordres al carrer!

***

Les vagues són respectables quan es proposen assolir un objectiu social, de millorament moral i material dels obrers; però són mereixedores de repressions quan només volen truncar la pau d'un poble que organitza la seva democràcia.

***

Cal anar amb compte amb els agents provocadors. Penseu que són els més radicals, els més revolucionaris.

***

El Parlament ha donat una nota de serietat dient-li a Rodrigo Soriano que no volem pallassos. L'home que, com ell, ha anat al Parlament a fer riure, no deu ésser admès en cap reunió digna i social. Cal pensar en tot el que ha fet aquest home d'indigne i de vergonyant.

***

Cal dir als obrers de la "Confederación Nacional del Trabajo" que netegin les seves rengleres dels pertorbadors, dels confidents, dels provocadors que no es donen compte que una cosa és l'organització social dels obrers, i l'altra l'expandiment d'uns ideals, molt respectables com a tals, però que no tenen res a veure amb l'esperit que anima la lluita social exclusivament sindical.

***

Una cosa és la sindicació, i una altra el sindicalisme.

***

Cal tenir ben present que les vagues es perden, moltes vegades, perquè el públic els nega la seva assistència moral. Cal, doncs, abans de declarar una vaga, comptar amb aquesta confiança del públic, amb aquesta ajuda moral del públic, que és l'imponderable triomfador.

***

Una força, per força que sigui, cau quan no té l'ajut general. La Monarquia tenia els puntals del militarisme, de l'Església, del capital, i, no obstant, ha caigut davant el crit donat per tot el país: *Delenda est Monarchia!*

***

No us impacienteu! Però és que no veieu que la Revolució marxa ràpidament?

***

Teniu llibertat per tot. S'obre un Parlament net i democràtic que està a punt de donar una llei agrària avençadíssima; hi ha llibertat de sindicació? I doncs, per què voleu anar tan de pressa? Fixeu-vos bé en què és molt millor avençar a poc a poc, que no pas tenir que recular, després, tot el que s'ha guanyat.

***

Sevilla. Tragèdia. Sí; evidentment. Però alhora cal tenir el sentiment de la responsabilitat col·lectiva. Cal tenir present que no es deu pertorbar un país quan s'ha fet una revolució que està pastant la nova espiritualitat.

***

Per tal que es demostrï el liberalisme del Govern, cal dir que deixa en llibertat la qüestió social, mentre no es pertorbi l'ordre al carrer. Que a Itàlia—paradis feixista—estàn prohibides les vagues i els lock-outs; que a Rússia—paradis comunista—estàn prohibides les vagues i les peticions d'augment de sou; que a Alemanya hi ha una llei de defensa de la República que deixa, fins a cert punt, actuar els partits socials; que a França les vagues es fan no per a demanar augment de sous, sinó per a demanar que no siguin rebaixats els jornals...

Que volem dir que això és un paradís? No. Evidentment, no. Això no és un paradís. Però això és un país pobre, pobríssim comparat als altres, i cal donar-li una nova vida que signi la seva vitalitat de demà.

***

Paciència! Paciència! Paciència!

***

La llibertat és el privilegi de tots.

***

No hi ha una llei diversa. Hi ha una llei única. Es a dir, que aquells que s'emparen sota la llei per tal que els deixin parlar, els deixin escriure, els deixin reunir, els deixin actuar, també es deuen sotmetre a aquesta llei, quan aquesta significa respecte d'una obra a fer.

***

La República, però, no morirà. No morirà. No morirà.

***

Caldrà repetir aquelles paraules que Apelles Mestres va posar als llavis dels voluntaris catalans: No passareu!"

***

No, que no passareu. No, que no passareu. La República és quelcom de tots i sagrat. Es l'ordre que s'ha donat el poble, tot el poble; i per haver-se'l donat, no es pot prendre així com així; no es pot arrabassar de mans dels que el tenen.

***

Voteu l'Estatut! Voteu l'Estatut! Voteu l'Estatut!

***

Ell és la clau de la nova vida. Ell farà possible la federació espanyola; ell farà possible el redreçament dels altres pobles camí d'una nova vida política i social.

***

Es evident que República no vol dir res. Es evident que en aquests moments està parint el món la nova fórmula social que donarà ample marge a les reivindicacions econòmiques dels treballadors.

***

No deueu creure en miracles. Aquest és un dels defectes de l'esperit nostre. Creiem en miracles. Ens estimem més el "curandero" que el metge; el dictador o "l'home providencial" que diu que ho resoldrà tot en tres mesos, que el polític continu i permanent, que fa la feina de cada dia; el miracle, a la pacient obra quotidiana...

Cal canviar. La Revolució francesa no va enderrocar totes les corones d'Europa; el que va fer és canviar el concepte de la reialesa, i donà entrada en la conducció de l'Estat a la burgesia i als *villanos*. La revolució russa no vol pas dir que enderroqui tots els governs democràtics d'Europa, sinó que dona camí al canvi del concepte de la propietat imposat pels romans des del fòrum.

***

Va sortir diputat Calvo Sotelo; però no s'ha presentat al Parlament, encara. Per què?

Hem de votar l'Estatut

Demà, diumenge, el poble de Catalunya donarà la seva paraula unànime per a regir-se sola; seran inútils després totes les insidies, totes les venjances personals, car la voluntat del poble ha d'ésser inviolable. El redreçament d'aquesta, la nostra estimada Catalunya, serà el guiatge per als altres pobles ibèrics que vulguin llençar allò fastigós que algú en titula "provincianisme". Cal que els cervells embotits de centralisme esternudin, i s'aclareixin el cap, tornant a la realitat; cal que es purguin aquells imbecils que sempre deposen sobre nosaltres; i cal un restaurador de bronquis ben suau, però enèrgic, que faci escopir tota la bilis arreconada que porta dintre més d'un d'aquests republicans d'última hora... No hem de fer cas de les ximpleries dels Unamunos, ni ens han d'encaparrar les ungues dels Royos Villanuevas, ni les mascarades grotesques d'un "Lacandru" qualsevol..., ja que no ens interessen llurs persones (?) poc ni gaire, per ésser del tot prehistòriques les seves raons absurdes sobre l'assumpte Catalunya, puix ells, titulant-se homes liberals i comprensius, són els més reaccionaris i més unitaristes; aquests senyors (?) volen, segons diuen, crear una Espanya nova a base

—Que ja no vindran més els reis, ara?
—No, fill meu; estan en vaga perpètua.

d'un centralisme calcadament borbònic... i despòticament unipersonal.

La fòbia de tots aquests salvadors d'Espanya és extraordinàriament contrària a tot el que sigui millorar la Ibèria, aquesta Ibèria que ara surt d'una encefalitis letàrgica que li ha durat prop de vuit anys i que els que vetllaven el mort el punxaven amb una insistència incomprensible. Cal, ciutadans, que compregui tothom que votar l'Estatut és afermar definitivament la República Espanyola. Tant de ho totes les altres nacionalitats hispàniques ho fessin igual que nosaltres; els catalans, ens en congratularíem, i amb tota la nostra sinceritat i la nostra companyia els ajudàriem a obtenir-ho, convençuts de fer un bé a la República.

Germà, demà, diumenge, vés a votar l'Estatut de Catalunya i no dubtis de res; serenament, medita la transcendència històrica que de tu depèn es recordi amb joia o amb una amargor vergonyosa; de tu depèn l'esdevenidor de Catalunya; cal que la data "dos d'agost de 1931" quedi històricament gravada com una gesta formidable i que tu n'hagis estat particip d'aquest plebiscit que haviem somiat fa tants anys i que ara palpem perquè s'ha tornat realitat.

De tots depèn l'esdevenidor de Catalunya; cal fer un sacrifici, per gros que sigui, per a poder dipositar el "sí".

Confíem, però, amb tothom.

JOAN ROLSELL ARENA

ALCOVER

En aquest poble, tenim bruixes. Sí, tal com ho llegiu: bruixes! En una casa molt prop de la sagristia s'hi han sentit coses tant estranyes, segons diuen, que els seus habitants tenen una por que no es poden aguantar. Per tal de foragitar aquests mals esperits, es passen el dia fent oració i escampant aigua beneïda facilitada pel rector, que molts dies els va a beneir la casa.

Però males llengües asseguren que si el rector visita tant la casa no és pas per foragitar-ne les bruixes, sinó per altres cosetes més interessants i que no posen tant els cabells de punta...

J. M.

A. M.—Es massa llarg i no tenim tant d'espai.

S. B. J.—Si no ho signeu, com voleu que ho creguem?

A. R. G.—A la Premsa diària està millor, això.

Impremta "La Campana", Om, 8, Barcelona